

LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze
ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra

Zielona Góra,

30 -11- 2018

tel. (68) 324 73 90, 324 74 11 fax (68) 325 37 45
www.lwkz.pl e-mail: sekretariat.zgora@lwkz.pl

ZN.5142.61.2018[mKoz]

Gmina Koźuchów
ul. Rynek 1A
67-120 Koźuchów

W odpowiedzi na Państwa wniosek w sprawie wydania wytycznych konserwatorskich dotyczących realizacji przedsięwzięcia pn.: „utwardzeniu alejek spacerowych w Parku Poniatowskiego” położonego w Koźuchowie uprzejmie informuję, iż przedmiotowy park jest wpisany do rejestru zabytków pod numerami 94 i 3108 oraz znajduje się w obrębie zespołu urbanistyczno-krajobrazowego miasta Koźuchów wpisanego do rejestru zabytków pod numerami 85 i 2175. Wykonanie w ww. parku alejek spacerowych z kostki brukowej wpłynie negatywnie na kompozycję przestrzenną parku, warunki fitosanitarne drzewostanu, a w szczególności starodrzewu.

Należy podkreślić, że ochrona zabytkowych kompozycji ogrodowych to jeden z elementów ochrony światowego dziedzictwa kultury zaprezentowanego w Karcie Florenckiej uchwalonej 21 maja 1981 r. przez Międzynarodowy Komitet ICOMOS-IFLA i Międzynarodowy Komitet Historycznych Ogrodów. Karta ta zawiera wskazania uwzględniające specyfikę ochrony ogrodów zabytkowych. Wg Karty Florenckiej „ogród historyczny stanowi kompozycję architektoniczno-roślinną, która – z punktu widzenia historii lub sztuki – posiada wartość ogólnospołeczną. Jako taka jest ona uznawana za zabytek. Kompozycja architektoniczna ogrodu historycznego obejmuje jego rozplanowanie wraz z rzeźbą terenu oraz zespoły roślinne, ich rodzaje, rozmiary, grę kolorów, ich zgrupowanie i zróżnicowanie wysokości w każdej z grup”. Art. 9 Karty stanowi, iż „ochrona ogrodów historycznych wymaga ich identyfikacji i inwentaryzacji. Powoduje konieczność różnych działań takich jak: utrzymanie, konserwacja, restauracja (odnowa). Można ewentualnie dopuścić jeszcze restytucję. Autentyczność ogrodu historycznego dotyczy w jednakiej mierze jego rysunku i wielkości poszczególnych jego części jak i jego dekoracji, wyboru roślin lub minerałów, z których się składa”. Z kolei zapisy art. 10 ww. dokumentu wyraźnie podkreślają, że „każde działanie mające na celu utrzymanie, konserwację, restaurację lub restytucję ogrodu historycznego lub jego części musi brać pod uwagę wszystkie jego elementy. Oddzielenie poszczególnych zabiegów byłoby szkodliwe dla łączących je powiązań”. Wg art. 14 „ogród historyczny powinien być konserwowany w jego własnym otoczeniu (środowisku). Wszelkie zmiany środowiska fizycznego, które groziłoby równowadze ekologicznej, powinny być zabronione. Dotyczy to całości urządzeń infrastruktury naziemnej czy też podziemnej (kanalizacji, systemów irygacyjnych, dróg, ogrodzeń, systemów zabezpieczających, użytkowania, itd.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018, poz. 2096 t.j.) należy wziąć pod uwagę następujące zalecenia konserwatorskie:

1. ciągi komunikacyjne należy poprowadzić po historycznym ich przebiegu w oparciu o podania ikonograficzne i kartograficzne oraz rozpoznanie terenowe,
2. należy zachować istniejące ukształtowanie terenu,

3. planowane „wejścia” powinny być skorelowane z historycznym układem ścieżek parkowych, w sposób nie powodujący w przyszłości powstania niekontrolowanych przedeptów przez trawniki i rabaty na terenie parku,
4. należy dobrać rodzaj nawierzchni spójny z rodzajem nawierzchni historycznej ww. parku,
5. dopuszcza się zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych np. mineralnych lub analogicznych,
6. na wykonanie robót budowlanych w obrębie ww. parku konieczne jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018 poz. 2067 t.j.),
7. przy realizacji inwestycji należy zapewnić badania archeologiczne, których zakres i rodzaj w myśl art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. jw.) ustala Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny. Inwestor przed rozpoczęciem prac winien uzyskać pozwolenie Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie badań archeologicznych w drodze decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy jw. Pozwolenie należy uzyskać co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem inwestycji.

Niniejszych zaleceń nie należy traktować jako pozwoleń na prowadzenie prac na obszarze zabytkowym.

Równocześnie wyjaśniam, że zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dn. 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018 poz. 2067 t.j.) „prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków” wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w trybie decyzji administracyjnej. W celu uzyskania pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązanego, winna złożyć w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Zielonej Górze wniosek zawierający:

1. imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
2. wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
3. wskazanie numeru księgi wieczystej nieruchomości objętej wnioskiem, o ile jest założona;
4. dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem;
5. projekt budowlany, część projektu budowlanego w zakresie niezbędnym do oceny wpływu planowanych robót budowlanych na zabytek albo program robót budowlanych (w co najmniej 2 egzemplarzach). Jednocześnie wyjaśniam, iż program robót budowlanych, o którym wyżej mowa, zawiera imię i nazwisko autora oraz informacje niezbędne do oceny wpływu robót na zabytek, w szczególności: opis stanu zachowania zabytku; wskazanie przewidzianych rozwiązań budowlanych, w formie opisowej i rysunkowej; wskazanie przewidzianych do zastosowania metod, materiałów i technik.

Informacje, jakie powinien zawierać wniosek oraz niezbędne załączniki zostały określone w § 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 02 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609).

Ponadto przez wzgląd na możliwość natrafienia w trakcie prowadzenia prac ziemnych na relikty architektury lub inne formy historyczne zagospodarowanego terenu, należy przeprowadzić również badania archeologiczne, na które zgodnie z art. 36 ust 1 pkt 5 ww. ustawy należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków w trybie odrębnej decyzji administracyjnej.

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Barbara Białas-Kopeć
dr Barbara Białas-Kopeć

Otrzymuje:

✓ Strona na adres pełnomocnika: Paweł Wawrzyniak, Biuro Projektowe ul. Zamenhofska 4c/4, 67-100 Nowa Sól

a/a, 7723/Z-27

(LPal)

